

[Larsen-Ledet]

brugsløsning, der kunne lette vilkårene for den landbrugsbefolkning, som hverken kender til 40 timers uge eller 11 timers regel.

Det lykkedes ikke landbrugsministeren at få sat spørgsmålet om en rentesaneringsydelse til behandling på det ekstraordinære møde den 9. september 1983, selv om det var bebudet, da folketinget tog på sommerferie.

Jeg synes, at man sjældent har oplevet så stor afstand imellem det, regeringspartierne har sagt, og det, de gør i praksis for at finde frem til en landbrugsløsning. I landbruget kan man i hvert fald ikke forstå denne situation, og politisk efterlader denne manglende handling indtrykket af, at der ikke er bred enighed i regeringen om det betimelige i at gå ind for en landbrugsløsning.

Jeg opfatter ikke forslaget om en rentesaneringsydelse bare som et paradeforslag, men jeg mener dog, at hvis det var reelt og stærkt ment, så ville vi have oplevet en mere energisk indsats fra landbrugsministeren for at forlige de holdninger i forhold til landbrugets situation, der er i folketinget.

Til det foreliggende forslag kan jeg sige, at der fra radikal side tidligere er foreslået en bundgrænse for rentetilskud på 2.000 kr., ikke, som der står i forslaget, 3.000 kr. Det er et forslag, vi vil genfremsætte. Vi har ingen indvendinger imod den graduerede skala. Den er stort set, som vi ønskede det, sidst vi forhandlede herom.

Jeg vil gerne slå fast med syvtommersøm, at de 30 mill. kr., der er afsat til mindre landbrugere, virkelig skal bruges til dette formål. Jeg må påtage mig et medansvar for, at vi i forslaget om sølvbryllupslandmænd, som blev vedtaget i foråret 1982, har lavet indgangsreglerne så stramme, at de 90 mill. kr., der var afsat til dette formål, ikke kommer til udbetaling. Jeg foreslår derfor, at de 30 mill. kr., som er afsat her, suppleres med restbeholdningen fra den omtalte lov. Det vil mindske nedlæggelserne og sammenlægningerne af landbrug. Det vil give disse landbrugere, som ikke tidligere har været omfattet af landbrugsstøtteordninger, den opfattelse, at man fra samfundets side er villig til at give dem en håndsrækning. Det er i det store og hele en gruppe af befolkningen, som altid har klaret sig selv, og som næppe har nydt godt af offentlige midler, siden de afsluttede deres 7-årige skolegang.

Nu er det op til landbrugsministeren at sætte sig til forhandlingsbordet og aktivt virke for en løsning, som jo skal findes. Forbeholdet fra fremskridtspartiet skulle nødigt denne gang ødelægge handlekraften i tinget til skade for dansk landbrug. Derfor beder jeg landbrugsministeren om her og nu at overveje, om ikke der skulle være en anden politisk mulighed her i salen. Landbrugsministeren må tage initiativ til forhandling, og skulle der under disse forhandlinger dukke forslag op, som sigter mod en mere langsigtet finansieringsreform, så vil vi fra det radikale venstres side også være rede til at drøfte dette i folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg.

Beslutningsforslaget fra socialdemokratiet, nr. B 3, interesserer også det radikale venstre, fordi det er udtryk for, at socialdemokratiet klart erkender, at landbruget har behov for en finansieringsreform. Det er vi enige med socialdemokratiet i. Vi har også tidligere fremsat forslag herom. Vi har bemærket, at forslaget sigter mod en refinansiering af op til 10 mia kr. af landbrugets mest tyngende gæld.

Så vidt jeg har forstået forslaget, er der tale om, at såvel jordbanklån som refinansieringslån skal være på markedsvilkår. Det fremgår dog af bemærkningerne til forslaget, at unge landmænd skal have mulighed for at skaffe sig kapital på sådanne vilkår, at de kan magte dem, og på en sådan måde, at det ikke giver anledning til kapitalgevinster og til kapitalisering, og det kan vi kun være principielt enige i.

Vi vil dog gerne vide mere konkret, hvad det er for nogle ordninger, socialdemokratiet forestiller sig. Vi opfatter det i første omgang sådan, at socialdemokratiet er villig til at overveje en finansieringsreform for såvel de kriseramte landmænd som de unge, som skal til at etablere sig, så der kan skabes en realistisk mulighed for, at de kan få det til at løbe rundt og blive på deres landbrug. Skal en sådan finansieringsreform gennemføres, så fordrer det, at man gennem lovgivning sikrer, at der kanaliseres særlig villig kapital til landbruget, eller at staten inddrages mere direkte i finansieringen af landbruget.

Jeg forlanger ikke svar her og nu. Det er i hvert fald vigtigt, at vi ikke taler os fra hinanden, det har der været lidt optræk til. Jeg kan sige, at vi fra det radikale venstres side er parate til at forhandle om en finansie-